

Sygn. akt VIII Gz 340/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący SSO Patrycja Baranowska (spr.)

Sędziowie: SO Agnieszka Woźniak

SO Anna Górnik

po rozpoznaniu w 20 września 2017 roku w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko Towarzystwo (...) w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie z dnia 16 marca 2017 roku, sygn. akt XI GNc 2463/16

postanawia:

1. odrzucić zażalenie na pkt 1 postanowienia,
2. oddalić zażalenie na pkt 2 postanowienia.

SSO Agnieszka Woźniak SSO Patrycja Baranowska SSO Anna Górnik

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 marca 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie Wydział XI Gospodarczy w pkt 1 oddalił wniosek powoda z dnia 2 lutego 2017 roku o przywrócenie terminu, zaś w pkt 2 zwrócił pozew.

Sąd wskazał, że powód, występujący wówczas jeszcze bez pełnomocnika, złożył w dniu 28 listopada 2016 roku pozew o zapłatę.

Pozew dotknięty był brakami formalnymi, dlatego też wezwano powoda do ich uzupełnienia zarządzeniem z 13 grudnia 2016 roku w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu. Sąd podał, że przesyłkę należy uznać za doręczoną z dniem 9 stycznia 2017 roku, gdyż mimo dwukrotnej prawidłowej awizacji nie została podjęta. W zakreślonym terminie powód nie uzupełnił braków formalnych pozwu, co skutkowało wydaniem zarządzenia o zwrocie pozwu.

Sąd ustalił, że w dniu 2 lutego 2017 roku pełnomocnik powoda złożył wniosek o przywrócenie terminu do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełniony pozew. W uzasadnieniu wskazano, że powód nie otrzymał żadnego z awiz, a o zobowiązaniu dowiedział się z zarządzenia o zwrocie pozwu.

Przechodząc do rozważań Sąd powołał art. 168 § 1 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania

przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek (art 169 §1 i2 k.p.c.).

Sąd wskazał, że uprawdopodobnienie stanowi podstawę dla rozstrzygnięcia o przesłankach przywrócenia terminu, wymaga więc przedsięwzięcia stosownych czynności procesowych i nie może opierać się na samych twierdzeniach strony. Ciężar uprawdopodobnienia spoczywa na tym, kto z przywołanych twierdzeń faktycznych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.), z tą różnicą, że zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne (art. 243 k.p.c.).

Zdaniem Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie brak jest podstaw do przywrócenia terminu.

Sąd podzielił stanowisko doktryny, że w sytuacji zwrotu pozwu na skutek niezuzupełnienia braków formalnych brak jest podstaw do przywrócenia terminu i to nawet w sytuacji gdy roszczenie uległo przedawnieniu, gdyż kwestia przedawnienia jest negatywną konsekwencją materialną, a nie procesową. Przywrócenie terminu musi się natomiast wiązać z ujemnymi skutkami procesowymi (por. Ewa Stefańska w Kodeks postępowania cywilnego pod. red. M. Manowska (red.), Wydanie III z 2015r, Komentarz do art. 168 k.p.c. teza 4 opubl. w programie Lex Omega).

Jednakże nawet przyjmując teoretyczną możliwość złożenia wniosku o przywrócenie terminu, to w zaistniałej w sprawie sytuacji, w ocenie Sądu, i tak brak jest do tego podstaw.

Sąd podał, że powód w żaden sposób nie uprawdopodobnił okoliczności wskazanych we wniosku. W aktach sprawy (k.8) znajduje się koperta z przesyłką kierowaną do powoda na wskazany przez niego adres. Na przesyłce widnieją daty prawidłowego jej awizowania oraz informacja o zwrocie z uwagi na niepodjęcie jej w terminie. Analogiczne zapisy są na elektronicznym potwierdzeniu odbioru zawartym w Systemie Sędziego 2.

Sąd zaznaczył, że dwukrotne wysłanie i awizowanie przesyłki stanowi spełnienie wymagań skuteczności doręczenia pism sądowych przez pocztę, zapewniając realizację konstytucyjnej zasady prawa do sądu. (postanowienie SA w Szczecinie z dnia 26 maja 2008 r., III APa 19/07, LEX nr 468589; postanowienie SN z dnia 02 lipca 2009 r., II UZ 20/09, LEX nr 533108; postanowienie SN z dnia 9 lipca 2009 r., II PZP 3/09, LEX nr 519963).

Wskazał, że pocztowy dowód doręczenia pisma adresatowi jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 k.p.c., zaświadczającym fakt i datę doręczenia, korzystającym z domniemania prawdziwości (por. np. postanowienie SN z dnia 16 maja 2002 r., IV CZ 72/02, LEX nr 564835; postanowienie SN z dnia 23 kwietnia 2009 r., IV CZ 31/09, LEX nr 738364; postanowienie NSA z dnia 24 lutego 2011 r., I (...) 340/10, LEX nr 783589; postanowienie SN z dnia 23 marca 2011 r., V CZ 123/10, LEX nr 785895).

Sąd zajął stanowisko, że powód w żaden sposób domniemania wynikającego z adnotacji doręczyciela na przesyłce nie obalił. Same twierdzenia pełnomocnika o braku awiz nie są wystarczające i nie stanowią uprawdopodobnienia o którym mowa w art. 169 §2 k.p.c.

Zaistniały stan skutkuje, w ocenie Sądu, oddaleniem wniosku powoda o przywrócenie terminu.

Wobec oddalenia wniosku powoda o przywrócenie terminu, Sąd przyjął, że nie ma możliwości uznania, iż pozew został skutecznie wniesiony w pierwotnej dacie (tj. że uzupełniono jego braki w zakreślonym terminie), a w związku z tym pozew złożony wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu podlega zwrotowi.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód. Powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wskazał, że zaskarża postanowienie w całości. Wniósł o zmianę postanowienia poprzez przywrócenie terminu, a ewentualnie o uchylenie postanowienia.

Pełnomocnik wskazał, że powód nie ze swojej winy został pozbawiony prawa do rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd, gdyż operator pocztowy nie doręczył ani zawiadomienia o przesyłce ani powtórnego zawiadomienia. W miejscu

zamieszkania powoda przebywa żona, która jest dotknięta chorobą. Nie ma więc możliwości, aby w okresie kiedy miało nastąpić doręczenie nie było ani adresata ani dorosłego domownika.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy zauważyć, że powodowi nie przysługuje zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 16 marca 2017 roku dotyczące oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do usunięcia braków formalnych pozwu (punkt 1 postanowienia).

Zgodnie bowiem z art. 394 § 1 k.p.c. zażalenie do sądu drugiej instancji przysługuje na postanowienia sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie, a nadto na postanowienia sądu pierwszej instancji i zarządzenia przewodniczącego wymienione enumeratywnie w tym przepisie.

Postanowienie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych pozwu nie jest postanowieniem kończącym postępowanie ani nie zostało wymienione w powyższym przepisie, stąd z mocy art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. podlega ono odrzuceniu.

Natomiast zgodnie z art. 394 § 1 pkt 1) k.p.c. zażalenie przysługuje na zarządzenie przewodniczącego, którego przedmiotem jest zwrot pozwu. Rozpoznając przedmiotowe zażalenie, Sąd odwoławczy analizuje również podstawy oddalenia wniosku o przywrócenie terminu, albowiem dokonanie zwrotu pozwu stanowi konsekwencję oddalenia wniosku o przywrócenie terminu.

Odnosząc się do zażalenia w przedmiocie zwrotu pozwu należało uznać, iż brak podstaw do jego uwzględnienia.

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., przywrócenie terminu może nastąpić tylko wtedy, gdy strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swej winy. Brak winy strony w uchybieniu terminu podlega natomiast ocenie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danej sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należyście o swoje interesy (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2007r., II CZ 116/06, LEX nr 258551; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2007r., I CZ 108/06, LEX nr 258547). Aby wykazać brak winy wystarczy uprawdopodobnić istnienie okoliczności, które uzasadniałyby przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej. W przedmiotowej sprawie nie zostały jednak uprawdopodobnione jakiegokolwiek przyczyny wyłączające winę pozwanego.

Stosownie do treści art. 138 § 1 k.p.c., jeżeli doręczający nie zastanie adresata w mieszkaniu, może doręczyć pismo sądowe dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było - administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma. Dla adresata, którego doręczający nie zastanie w miejscu pracy, można doręczyć pismo osobie upoważnionej do odbioru pism (§2).

Zgodnie natomiast z art. 139 § 1 k.p.c. w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób - w urzędzie właściwej gminy, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć.

Jak wynika z akt przedmiotowej sprawy przesyłki wzywającej do uzupełnienia braków formalnych pozwu i uiszczenia opłaty nie doręczono adresatowi w sposób przewidziany w art. 138 k.p.c. i następnie stosownie do art. 139 k.p.c. pozostawiono przesyłkę w placówce pocztowej, o czym w dniu 22 grudnia 2016 roku poinformowano adresata umieszczając stosowne zawiadomienie w jego oddawczej skrzynce pocztowej. Następnie w dniu 30 grudnia 2016 roku powtórzono czynność doręczenia pozostawiając powtórne zawiadomienie. Adresat nie podjął przesyłki z placówki do dnia 10 stycznia 2017 roku, co skutkowało zwrotem przesyłki do nadawcy. Należy uznać, że awizacja przesyłki została

dokonana w sposób prawidłowy. Stosowne adnotacje w tym zakresie znajdują się na zwróconej korespondencji oraz potwierdzeniu odbioru.

Powód zaprzeczył dokonaniu czynności awizacji. Wskazać jednak trzeba, że dopełnienie formalizmu związanego z sposobem nadania i doręczania przesyłek sądowych opisanym art. 139 § 1 k.p.c. rodzi domniemanie skuteczności doręczenia zastępczego w rozumieniu tego przepisu.

Domniemanie doręczenia przesyłki rejestrowanej, wynikające z dowodu jej nadania, może być przez adresata obalone przez wykazanie, że nie miał możliwości zapoznania się z zawartym w niej oświadczeniem woli. W związku z tym należy uznać, że dowód nadania przesyłki rejestrowanej stanowi domniemanie doręczenia jej adresatowi, który może je obalić, wykazując, że nie miał możliwości zapoznania się z jej treścią. Należy zwrócić uwagę, że regułą jest, iż przesyłki pocztowe, zwłaszcza rejestrowane, są doręczane. Brak doręczenia zwykle powodują szczególne okoliczności, np. niedostatki w obsłudze pocztowej, błędne zaadresowanie przesyłki, znana nadawcy nieobecność adresata w miejscu zamieszkania itp. Wykazanie istnienia takich okoliczności wystarczy do podważenia wiarygodności omawianego dowodu prima facie. W niniejszej natomiast sprawie powód poprzestał na prostym przeczeniu nieotrzymania przesyłki sądowej, jak również awiza z nią związanego. Przyniesione przez stronę powodową okoliczności, które w jej ocenie były przyczyną niewykonania wezwania nie zostały ani we wniosku o przywrócenie terminu ani później w zażaleniu w żaden sposób uprawdopodobnione. Powód nie obalił domniemania, że przesyłka została doręczona w sposób zastępczy.

Reasumując w ocenie Sądu Okręgowego nie można stwierdzić, że przekroczenie terminu procesowego nastąpiło bez winy strony powodowej.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 16 marca 2017 roku prawidłowo więc oddalił wniosek powoda o przywrócenie terminu. W konsekwencji słusznie dokonał zwrotu pozwu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał zażalenie powoda na rozstrzygnięcie o zwrocie pozwu za bezzasadne i w oparciu o przepisy art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 2 postanowienia.

SSO Agnieszka Woźniak SSO Patrycja Baranowska SSO Anna Górnik

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)